

Huidige stikstofnorm onvoldoende voor Zantedeschia

Over de stikstofbemesting van Zantedeschia is de nodige beroering. Zantedeschiatelers vinden de huidige gebruiksnorm van 110 kg/ha te laag voor een goede knolopbrengst en bloemkwaliteit. PPO Bloembollen in Lisse deed jaren geleden al onderzoek, waaruit bleek dat de werkelijke behoefte van het gewas veel hoger lag. PPO zette de zaak nog eens op een rij. Op basis van dit onderzoek bepleit LTO nu een hogere norm voor Zantedeschia.

Tekst: Paul Belder PPO Bloembollen
Foto: PPO Bloembollen

In het stelsel van gebruiksnormen dat van kracht is per 1 januari 2006 werd aan Zantedeschia een stikstofgebruiksnorm van 110 kg/ha gegeven. Dit is opmerkelijk, omdat in de onderbouwing van de stikstofgebruiksnormen van 'kleine' gewassen nog een suggestie gedaan was voor een norm van 185 kg/ha. Telers vinden de huidige gebruiksnorm van 110 kg/ha voor Zantedeschia te laag voor een optimale knolopbrengst en bloemkwaliteit. Om een gebruiksnorm te veranderen dient overtuigend bewijs te worden geleverd dat de huidige bemestingsadviesbasis een goede kwantitatieve en kwalitatieve gewasopbrengst in de weg staat. Over dit traject hebben het ministerie van LNV en de Land- en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO) samen afspraken gemaakt. Een onafhankelijke groep deskundigen, de zogenaamde Commissie Deskundigen Meststoffenwet (CDM), beoordeelt vervolgens een voorstel tot aanpassing van de adviesbasis op zowel landbouwkundige als milieukundige gronden. Bij een positief advies van de CDM kunnen de belanghebbenden bij de minister van LNV een aanvraag indienen tot actualisatie van de gebruiksnorm.

BEMESTINGSADVIESBASIS

De bemestingsadviesbasis voor Zantedeschia maakt gebruik van vier meetmomenten, waarbij een stikstofbijmeststelsel (NBS) wordt gevolgd (zie tabel). Dit systeem wordt ook voor veel andere bolgewassen gehanteerd. Op ieder van de vier meetmomenten wordt de minerale stikstofvoorraad in de bodem gemeten en vergeleken met de streefwaarde voor dat moment. De benodigde hoeveelheid stikstof voor de komende periode is dan het verschil tussen deze beide hoeveelheden. Bij het vaststellen van de stikstofgebruiksnorm worden aanna-

mes gemaakt voor de stikstof voorraad in de bodem. In Tabel 1 staan deze verwachte stikstofvoorraden per meetmoment. De gebruiksnorm is de optelsom van de verschillen tussen de streefwaarde en de verwachte stikstofvoorraad. Hierbij komt ook nog een buffer van 20 kg ter compensatie van eventuele verliezen aan stikstof door uitspoeling.

WERKELIJKE BEHOEFTE

PPO heeft onderzocht of de bemestingsadviesbasis voor Zantedeschia in de praktijk voldoet, maar deze bleek nauwelijks toegepast te worden zodat op deze vraag geen antwoord gegeven kon worden. Praktijkcijfers over stikstofbemesting van Zantedeschia op basis van de hoeveelheid minerale stikstof in de bovenste 30 cm van de bodem werden verkregen van telers uit twee regio's: Kennemerland en de kop van Noord-Holland. Uit deze registratiecijfers bleek dat de stikstofvoorraad soms veel lager lag dan de verwachte stikstofvoorraden (zie tabel 1). Verder viel op dat soms wel tot 180 kg stikstof per ha geadviseerd wordt vooral op jong, net omgezet land terwijl op ouder land lagere hoeveelheden worden geadviseerd. Omdat de bemestingsadviesbasis niet kon wor-

den getoetst heeft PPO op advies van het CDM het onderzoek vervolgens gericht op het achterhalen van de werkelijke stikstofbehoefte van Zantedeschia. Hierbij staat de vraag centraal hoeveel stikstof het gewas moet opnemen voor optimale economische productie. Om deze vraag te beantwoorden is gebruik gemaakt van proefgegevens uit eerder onderzoek. In deze proeven zijn gedurende drie jaar stikstoftrappen aangelegd bij Zantedeschia. De stikstofbehoefte bleek gemiddeld over de drie jaren gemiddeld 150 kg/ha te zijn, ver boven de 110 kg/ha die nu de gebruiksnorm is.

VERVOLGTRAJECT

Terugkomend op de bemestingsadviesbasis kan niet worden beargumenteerd dat deze onjuist is. Wel is de afleiding van de gebruiksnorm uit de bemestingsadviesbasis onjuist omdat de verwachte stikstofvoorraad in de bodem te hoog wordt ingeschat. Blijkbaar is bij de huidige gebruiksnorm aangenomen dat een belangrijk deel van de stikstof uit de bodem vrijkomt uit opgebouwde bodemvruchtbaarheid. Op basis van de analyse naar de werkelijke stikstofbehoefte wordt nu door LTO in samenwerking met de KAVB een hogere gebruiksnorm voor Zantedeschia bepleit. Aanpassing van wetgeving is een lang traject. Na goedkeuring door de Tweede Kamer moeten aanpassingen uiteindelijk ook nog door de Europese Commissie worden goedgekeurd.

Dit onderzoek is gefinancierd door het Productschap Tuinbouw

Tabel

Bemestingsadviesbasis van Zantedeschia met verwachte stikstofvoorraad in de bovenste 30 cm van de bouwvoor en de streefwaarde voor stikstof

Tijdstip bemonstering	Verwachte stikstofvoorraad (0-30 cm) (kg/ha)	Streefwaarde N _{min} (kg/ha)
4 weken na planten (2e helft mei)	35	50
8 weken na planten (2e helft juni)	35	75
12 weken na planten (2e helft juli)	40	75
16 weken na planten (2e helft augustus)	45	45